РАЗВОЈНА ПРОГРАМА
ООУ„ХРИСТИЈАН КАРПОШ“
КУМАНОВО
ЗА ПЕРИОД ОД 2021-2025

Содржина

Вовед

1. **Податоци за основното училиште**
   - **1.1. Идентификациони податоци за училиштето**
   - **1.2. Историјат на основното училиште**
   - **1.3. Специфики кои го карактеризираат училиштето во однос на другите училишта**
2. **Преглед на постоечките ресурси со кои располага основното училиште**
   - **2.1. Број на вработени и стручен профил (човечки ресурси) и стручна подготовка**
   - **2.2. Работен стаж на вработените**
   - **2.3. Простор**
   - **2.4. Опрема и наставни средства**
   - **2.5. Материјално-финансиско работење на училиште**
3. **Подрачје на работа на основното училиште, наставен план и наставна програма**
4. **Евалуација на работата на основното училиште во претходните четири години- Самоевалуација на основното училиште (интерна)**
5. **Фактори кои влијаат на развојот на основното училиште (SWOT анализа)**
6. **Мисија и визија на основното училиште**
7. **Стратешки цели и приоритетни подрачја за развој на основното училиште во четиригодишниот период**
8. **Соработка на основното училиште со родителите/старателите**
9. **Соработка на основното училиште со општината, институциите од областа на образованието, НВО итн.**
10. **Следење на имплементацијата на Развојната програма за работа на основното училиште**
11. **Евалуација на Развојната програма за работа на основното училиште**
12. **Заклучок**
13. **Комисија за изработка на Развојната програма за работа на основното училиште**
14. **Користена литература**

Вовед

Во ОУ „Христијан Карпош„ – Куманово на секои 4 години се изработува Развојна програма за работа на училиштето. Таа служи како водич за се она што е потребно да се сработи во наредниот период за подобрување на условите и квалитетот на наставата. Целта на Развојната програма ни е да ги согледаме недостатоците во работењето на училиштето, да ги развиеме и да осмислиме начини како да бидат остварени. Затоа целите кои што ги ставаме во Развојната програма настојуваме да бидат остварливи, реални и со нивна реализација да го подобриме имиџот на училиштето. Развојната програма на училиштето содржи: општи податоци за училиштето, преглед на постоечките ресурси со кои располага, SWOT анализа, мисија и визија на училиштето од кои посебно се потпираме на визијата на училиштето, начините на соработка со надворешни субјекти и разработени стратешки цели и приоритетни подрачја за наредниот период. Воедно Развојното планирање ни служи како водич за изготвување на Годишните програми. За изработка на Развојното планирање особено се водиме од дадените препораки од досегашните Интегрални евалуации.

Развојната програма за работата на нашето училиште се заснова на повеќе документи како: Законот за основното образование, Законот за наставници и стручни соработници, Закон за работни односи, Закон за јавни набавки, наставните планови и програми, Самоевалуацијата на училиштето, извештаи од Интегралните увиди во училиштето и Годишните програми и извештаи за работа на училиштето од претходните четири години.

1. Податоци за основното училиште

1.1 Идентификациони податоци за основното училиште

Табела за централно училиште

Податоци	
Име на основното училиште	ООУ „Христијан Карпош„ - Куманово
Адреса	Ул „Радое Димиќ„ – б.б. - Куманово
Телефон	071/260-190
Место, општина	Куманово, Куманово
Веб-страница	Hristijankarposh.jimbdo.com
Е-маил	hrkarposku@gmail.com
Ден на училиштето	7 Февруари
Внатрешна површина на училиштето (m2)	Централно 3662м2
Училиштен двор(m2)	Централно 5376m^2 с.Тромеѓа 800$м^2$
Подрачни училишта во состав на основното училиште, место	Две- едно во нас. Иго Тричковиќ и едно во с. Тромеѓа
Број на ученици (моментална состојба)	986
Број на паралелки	56 паралелки во централното училиште,
Јазик/јазици на кој/кои се реализира наставата во училиштето	Македонски наставен јазик
Во основното училиште има паралелки за ученици со посебни образовни потреби	/
Број на смени во кои се реализира наставата во училиштето	2
Во основното училиште има паралелки од музичко училиште	/
Во основното училиште има ресурсен центар	/
Други идентификациони податоци карактеристични за основното училиште	Во училиштето има вклучени ученици со ПОП според Концепција за инклузивно образование донесена со Решение на министерот за образование и наука бр.18-6577/1 од 06.07.2020 Училиштето располага со пристапна рампа и тоалет прилагоден за овие ученици.

Табела за подрачно училиште нас. Иго Тричковиќ

Податоци	
Име на основното училиште	ООУ „Христијан Карпош„ - Куманово
Адреса	Нас. Иго Тричковиќ
Телефон	071/260-190
Место, општина	Куманово, Куманово
Веб-страница	/
Е-маил	hrkarposku@gmail.com
Ден на училиштето	7 Февруари
Внатрешна површина на училиштето (m2)	640 м^2
Училиштен двор(m2)	/
Број на ученици (моментална состојба)	88
Број на паралелки	6
Јазик/јазици на кој/кои се реализира наставата во училиштето	македонски наставен јазик
Во основното училиште има паралелки за ученици со посебни образовни потреби	/
Број на смени во кои се реализира наставата во училиштето	2
Во основното училиште има паралелки од музичко училиште	/
Во основното училиште има ресурсен центар	/
Други идентификациони податоци карактеристични за основното училиште	Во училиштето има вклучени ученици со ПОП според Концепција за инклузивно образование донесена со Решение на министерот за образование и наука бр.18-6577/1 од 06.07.2020

Табела за подрачно училиште во с.Тромеѓа

Податоци	
Име на основното училиште	ООУ „Христијан Карпош„ - Куманово
Адреса	с.Тромеѓа
Телефон	071/260-190
Место, општина	Куманово, Куманово
Веб-страница	/
Е-маил	hrkarposku@gmail.com
Ден на училиштето	7 Февруари
Внатрешна површина на училиштето (m2)	1340м^2
Училиштен двор(m2)	800м^2
Број на ученици (моментална состојба)	49
Број на паралелки	5
Јазик/јазици на кој/кои се реализира наставата во училиштето	македонски наставен јазик
Во основното училиште има паралелки за ученици со посебни образовни потреби	/
Број на смени во кои се реализира наставата во училиштето	1
Во основното училиште има паралелки од музичко училиште	/
Во основното училиште има ресурсен центар	/
Други идентификациони податоци карактеристични за основното училиште	Во училиштето има вклучени ученици со ПОП според Концепција за инклузивно образование донесена со Решение на министерот за образование и наука бр.18-6577/1 од 06.07.2020

1.2.Историјат на основното училиште

Општинско основно училиште „Христијан Карпош“ - Куманово лоцирано е во североисточниот дел на периферијата од градот во населба Перо Чичо која има околу 10.000 жители.

Основано е во 1959 година со Одлука на Собранието бр. 8297/1 од 04.05.1959 година и заведено во регистар бр. 10-1097/3 од 1995 година. На ден 20.05.2014 год. училиштето е пререгистрирано од основно училиште „Христијан Карпош“ во општинско основно училиште „Христијан Карпош“.

На почетокот училиштето беше лоцирано во централното градско подрачје, сместено во поранешна зграда на детски дом. Во состав на истото беше и подрачното училиште во село Доброшане.

Од учебната 1976/77 година училиштето е дислоцирано во приградската населба Перо Чичо, а во негов состав е приклучено и училиштето во село Тромеѓа (кое функционира од 1929 год.) а е одалечено 5 километри од централното училиште. Од учебната 1995/96 во состав на истото приклучено е и новоотвореното училиште во населба Иго Тричковиќ, одалечено 2 километри.

Сега централното училиште е основно деветгодишно со две подрачни училишта од прво до петто одделение.

Работата во училиштето се одвива во три објекти со вкупна работна површина од 3661 метри квадратни. Во централното 2840, или 2,39 по ученик, во населба Иго Тричковиќ 395 или 2,63 по ученик и во село Тромеѓа 426 или 4,73 метри квадратни по ученик. Училиштето од 10.10.2012 година располага со современа училишна спорска сала, лоцирана во училишниот двор на централното училиште и истата е обезбедена со финансиска поддршка од страна на Општина Куманово.

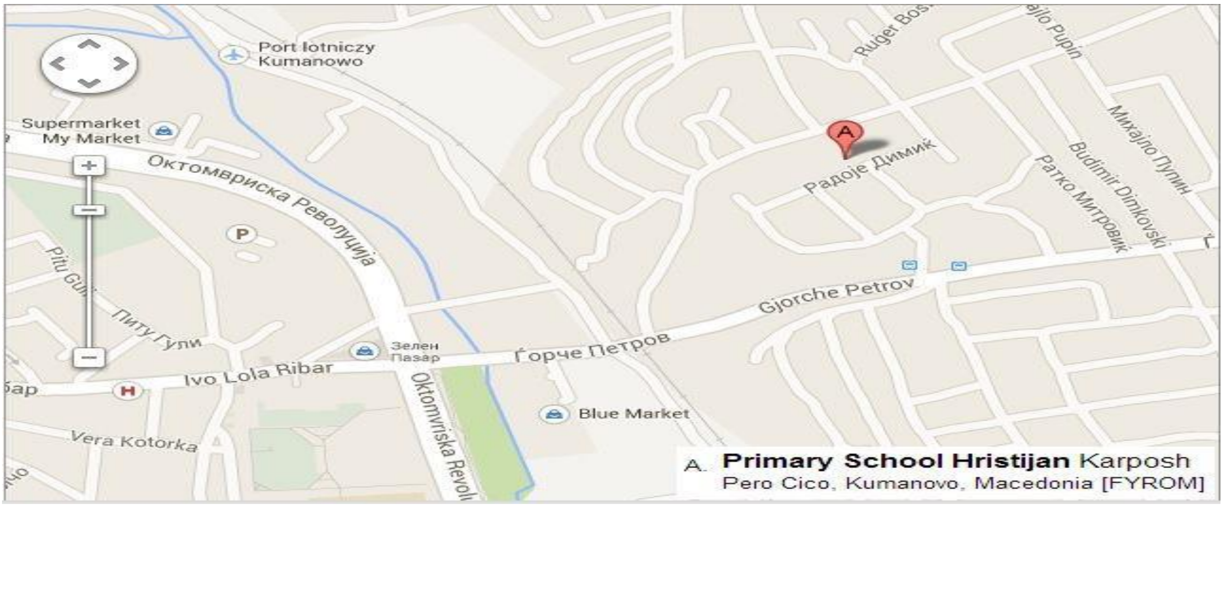

1.3.Специфичности кои го карактеризираат основното училиште во однос на другите основни училишта

Во училиштето има вклучени ученици со ПОП според според Концепција за инклузивно образование донесена со Решение на министерот за образование и наука бр.18-6577/1 од 06.07.2020
Училиштето располага со пристапна рампа и тоалет прилагоден за овие ученици.
ООУ „Христијан Карпош“ - Куманово е препознатливо во општината и пошироко како училиште со успешно проектно работење и како пилот училиште во кое се реализираат различни иновативни програми.

Училиштето зема активно учество во проекти за Мултиетничка соработка-Проектот ,, Инклузија на децата надвор од училиштата во образовниот систем“ФООМ-ДПФ Песталоци во кој учествуваат само две училишта на ниво на целата општина и Еразмус проекти.

2. Преглед на постоечките ресурси со кои располага основното училиште
2.1.Број на вработени и стручен профил (човечки ресурси) и стручна подготовка

Одделение	Вкупно	Етничка и половаструктура									
		Македонци		Албанци		Роми		Срби		Друго	
		м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Број на вработени	96	19	68				1	1	6		
Број на наставен кадар	77	13	59				1	/	4		
Број на стручни соработници	4	/	2				/	/	2		
Административниработници	1	/	1				/	/	/		
Техничкаслужба	12	5	6				/	1	/		
Директор	1	1	/				/	/	/		

Образование	Број на вработени
Високо образование	73
Виша стручна спрема	10
Средно образование	8
квалификувани	4

2.2. Работен стаж на вработените

Работен стаж	Број на вработени наставници во одделенска настава	Број на вработени наставници во предметна настава	Број на вработени стручни соработници	Број на вработени админи-стративни службени-ци	Број на вработен технички персонал	Број на вработен раководен кадар
До 10 години	5	10	2		6	
Од 10 до 20 години	14	22	2		2	1
Од 20 до 30 години	11	7			2	
Повеќе од 30 години	6	2		1	2	
Вкупно	36	41	4	1	12	1

2.3.Простор

- централно училиште -

Просторија	Вкупен број	Површина (m2)	Состојба (се оценува од 1 до 5, согласно Нормативот од 2019 година)	Забелешка (се наведува потребата од дополнителни простории, реконструкции и сл.)
Училници	25	42,4-58,5m2	3	Цокла врати Потреба од доградба на 10 училници
Кабинети	4	50,5м2	3	Цокла,врати
Библиотека	1	14,5м2	3	Уште книги, таблети /лап-топ компјутери
Медијатека	/	/	/	/
Читална	/	/	/	/
Спортска сала	1	640м2	4	Мали поправки на подот
Канцеларии	8	85м2	4	Уредување со мебел
Училиштен двор	1 во централно 1 во с.Тромеѓа	5376м2 800м2		Изградба на отворено спортско игралиште Оградување на училишен двор
Заеднички простор за прослави	1	110м2	4	Санација на подот
Кујна	/	/	/	/
Трпезарија	/	/	/	/
Друго	/	/	/	/

2.4. Опрема и наставни средства согласно „Нормативот и стандарди за простор, опрема и наставни средства“

- централно и подрачно училиште –

Наставен предмет (одделенска и предметна настава)	Постоечка опрема и наставни средства	Потребна опрема и наставни средства
Македонски јазик	Лектирни изданија и книги од училишната библиотека мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, играчки за учениците од одделенска настава,хамери изработени од ученици и наставници;	Лектирни изданија, стручна литература за наставници, енциклопедии;
Математика	мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, принтери), учебници, модели од геометриски форми, шестари, агломери, линеари, вертикален бројач, модел на цело-дропки, сет модели на 3Д форми за пресметување4 волумен, хамери изработени од ученици и наставници, коцки, табела 100 и други манипулативни средства, логички плочки, играчки за учениците од одделенска настава;	Шестари, линеари, збирка задачи, мрежи на 3Д форми, дигитална и аналогна вага
Француски јазик	Тематски слики по програмата за секое одделение За секој јазик кој се изучува и за секое одделение во кое јазикот се учи по една касета која го следи учебникот - речници еднојазичи и двојазични	Енциклопедии,книги прилагодени за деца од училишна возраст; Дијапозитиви, дијафилмови или филмови во склад со програмските содржини Наставни филмови и видеокасети по тематика предвидена со програмата

	Граматика **- стручни списанија** **- стручна методска литература** **Касетофони, учебници, стручна литература,хамери изработени од ученици и наставници;**	**Едукативни совтвери за поддршка на програмските содржини**
Англиски јазик	**Касетофони,компјутер, проектор,принтер, скенер,фотокопир, учебници, стручна литература,постери со сликовит приказ , хамери изработени од ученици и наставници, играчки за учениците од одделенска настава;**	**2 (два) звучника** **2 (два) ЦД плеери** **,книги прилагодени за деца од училишна возраст;**
Физика	**учебници, стручна литература, струјно коло, хамери изработени од ученици и наставници, волтметар, динамометар, амперметар; лупа со лед светло, лупа со зголемување, коса рамнина, челична метална лента, вага, сетови со тегови, магнетна игла со постоље, осцилоскоп, модел на Архимедов зак, сет за дем. На спец. Гравитација, галванометар, модел за работен принцип на ѕвоно, модел на единечен и двоен прекинувач, електромагнет У форма, демонстрација на хидростатски притисок, трансформација на енергија, дидактички ласер 3V напојување, лупа со рачка**	
Информатика	**Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, хамери изработени од ученици и наставници;**	**Windows Vista, тонери, хартија за работа, акаунти за е платформа за е-учење, обнова на компјутерска опрема, за предметите Програмирање нема соодветен софтвер бидејќи**

		хардверот е застарен, интернет конекција е солидна но често има прекини; роботи за примена на програмирање;
Биологија	Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, стручна литература, модели на органи, модел на скелет на човек со крвни садови, модел на: око, кожа, рас.клетка, дигестивен систем, срце, репродуктивен систем, пресек на бубрег, анатомија на лист, цвет од праска, монокотиледон, дикотиледони,DNA,мозок, уво заб, вилица, череп, хербариуми, скелет, хамери изработени од ученици и наставници, микроскоп;	Препарати од растителни и животински клетки,
Географија	Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, географски карти, географски атласи, модели на изработки од учебници; хамери изработени од ученици и наставници, глобус, рељефни карти;	Географски карти;
Историја	Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, историски карти, историски атласи, модели на изработки од учебници; хамери изработени од ученици и наставници;	Историскикарти, енциклопедии;
Техничко образование	Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, алати за работа, политехна, мегатехна, прибор за цртање, едуробот, карти со сообраќајни	Ножички, скалпери, бакарна тенка жица;

	елементи за вешто возење, велосипеди;	
Физичко и здравствено образование	**Вага за мерење, учебници, топки, рипстол, коњ, јарец, јажиња, карики, душеци, мрежи;**	**Баскет, топки за ракомет и топки за ученици од одделенска настава.**
Ликовно образование	**Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, прибор за цртање, прибор за изработки од глина, линолеум плочи, штафелаи;**	**Прибор за цртање, прибор за изработка од глина, линолеум плочи – бидејќи се потрошен материјал секоја учебна година**
Музичко образование	**Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, синтисајзер-клавинова, флејти, хамери изработени од ученици и наставници, касетофон, звучници;**	**Синтисајзер;**
Граѓанско образование	**Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и наставници;**	**Брошури и стручна литература за потребите на одделни наставни единици(права на детето, организациона поставеност на Општините и Државата, Влада, Собрание, предрасуди и стереотипи);**
Етика	**Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и наставници;**	**Брошури и стручна литература за потребите на одделни наставни единици(права на детето, организациона поставеност на Општините и Државата, Влада, Собрание, предрасуди и стереотипи);**
Запознавање со религии	**Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и наставници;**	**Стручна литература за религиите во Светот**
Иновации	**Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и**	**Хамери, ножички, бои, хартија во боја, лепак;**

	наставници;	
Природни науки	**Телескоп, перископ, микроскоп, лабораториски прибор, учебници, хамери изработени од ученици и наставници, мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери),**	**Ножички, боици, хартија во боја;**
Општество	**Мултимедијална опрема (ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и наставници, енциклопедии;**	**Глобус, карти за потребите на учениците од одделенска настава;**
Работа со компјутер	**Мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери, принтери), учебници, книги, хамери изработени од ученици и наставници;**	**Недостасуваат компјутери за да може секој ученик индивидуално да ја изведува наставата;**
Хемија	**Лабораториски прибор, микроскоп, мултимедијална опрема(ЛЦД проектор, лаптоп компјутери), учебници, магнетна табла, сет од 5 пипети, држач за епрувети, ph метар, дигитална вага, електрично решо, железни стуготини, мензури, стаклени лабораториски чаши,стаклена када и шишиња, клеми за 2 бирети, метален прстен за филтрирање, пинцета, дрвана штипка за епрувети,туба за дестилирана вода, ракавици, мантил**	**Реагенси**

2.5 Материјално-финансиско работење на училиште

Училиштето се финансира преку блок дотации доделени од страна на Општина Куманово и преку финансии и образовни и потрошни материјали, летература и дидактичко нагледни средства добиени од тековни проекти финансирани од Општина Куманово, невладини организации од Македонија, ЕУ проекти и други.

3. Подрачје на работа на основното училиште, наставен план и наставна програма

Општинското основно училиште„Христијан Карпош“ се наоѓа во приградската населба Перо Чичо а во негов состав се и две подрачни училишта, едното во с.Тромеѓа а другото во населбата Иго Тричковиќ. Во централното училиште и подрачното училште во населбата Иго Тричковиќ наставата се изведува во две смени а во порачното училиште во с.Тромеѓа наставата се изведува само во една смена. Поради недостиг на просторен капацитет во училиштето не се реализира проширена програма ниту продолжен престој за учениците. Наставата во училиштето се одвива според Наставниот план и програма дадена од МОН и БРО. Училиштето работи според Верификационен бр. 10-1091/3 од 1995 година. Училштето активно организира и реализира вонанаставни активности како: организирање на секции, клубови, екскурзии, натпревари, други активности кои училиштето ги реализира надвор од наставната програма, како и активности на ученичката организација.

4. Евалуација на работата на основното училиште во претходните четири години- Самоевалуација на основното училиште (интерна)

Подрачје	Резултати
Организација на наставата и учењето	**Наставните планови и програми пропишани од МОН и БРО во училитето се реализираат целосно. Училиштето им дава поддршка на наставниците во спроведувањето на наставните планови и програми, преку учество на семинари и размена на искуства и идеи меѓу наставниците. Кај наставниците постои потреба од перманентно**

	усовршување од областа на планирањето во согласност со информатичката технологија. **Со НПП родителите се запознаваат најчесто на родителски средби, а учениците на првиот час , но потребно е изнаоѓање начин за поголема транспарентност и повеќе модели за споделување на целите на програмите.Тоа воедно ќе им олесни подоцна и на наставниците полесно да направат крелација меѓу предметните содржини.** **Во училиштето не постои дискриминација на учениците по ни една основа, како полова, така и етничка.Сите ученици подеднакво можат да се вклучат во воннаставите активности, а услов за тоа е нивниот интерес.** **Постои детектирање на децата со посебни потреби, но наставниците не се доволно обучени за работа со нив .Не се доволно обучени ни за изработка на индивидуаизирани образовни програми иаку има интерес за работа, но нема доволно искуства на овој план.** **Учениците имаат право да вршат избор од понудените изборни предмети што ќе ги изучуваат во училиштето, но се земаат во предвид и расположливиот наставен кадар во училиштето.** **Во училштето се поттикнуваат и охрабруваат учениците за учество на разни натпревари, конкурси, манифестации каде добиваат дипломи,пофалници и благодарници на општинско, регионално и државно ниво.На тој начин го афирмираат училиштето, а училиштето јавно ги пофалува преку училишниот интернет портал.** **Покрај задолжителната настава, наставниците ја планираат и реализираат и воннаставната активност во училиштето низ која учениците се стекнуваат со: проширени знаења, умеења и навики, грижа за здравјето, запознавање со опасностите во современото живеење каде се изложени на негативни влијанија кои го загрозуваат нивното здравје. Низ активностите во училиштето покрај стекнувањето со продлабочени знаења, учениците градат и други позитивни вредности како што се: другарство, соработка, колективност, комуникативност, хумани односи и сл.** **Постојат добри примери на меѓупредметно интегрирање**

	на целите на наставата, посебно во одделенска настава. **Трудовите на учениците се изложуваат на видни и соодветни места при што секој ученик може да го изложи своето дело. Начинот на кој се учи во училиштето е интересен за учениците ,а она што се учи е поврзано со секојдневиeто.** **Учениците преземаат различни одговорности во училиштето (во и вон наставата) ,а нивното мислење се почитува при решавање на определени проблеми во училиштето, особено преку работата на Ученикот правобранител и Ученичката заедница како највисоки училишни тела во ученичкото учество.** **Училиштето има утврден систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца и доследно го применува;** **Постои советодавна помош за учениците и родителите за продолжување на образованието на учениците.**
Постигања на учениците	**Училиштето во континуитет ги следи постигањата на учениците , по сите наставни предмети во текот на целата учебна година. Постигањата на учениците во училиштето се следи преку проверка по пат на усно и писмено проверување. Учениците кои покажуваат послаби резултати во учењето посетуваат дополнителна настава, а учениците кои покажуваат поголем интерес за зголемување на своите знаења посетуваат додатна настава.** **За постигањата на учениците редовно се известуваат родителите преку родителски средби и давање на евидентни листови за успех и поведение , а во поново време родителите имаат можност тоа да го прават и преку електронскиот дневник кој е во склоп на веб-порталот на училиштето . Постигањата се следат и при премин на учениците од одделенска во предметна настава за што педагошко психолошката служба има направено истражување. За подобрување на постигањата на учениците, наставниците применуваат различни методи на работа, преку знаења добиени од посета на семинари со што се постигнуваат резултати (активни методи на работа во групи, тимска работа, разговор, презентација, употреба на ИКТ во наставата, користење на интерактивна табла, одржување на отворени часови), а сето тоа придонесува часовите да се поорганизирани.** **Во однос на редовноста на учениците, училиштето континуирано ги следи изостаноците, ги анализира**

	причините за отсуство од настава и навремено презема конкретни активности за подобрување на редовноста кај учениците. Училиштето соработува со родителите и редовноста на учениците бележи тренд на подобрување. При преминување на учениците од едно во друго училиште се запазува постапката за уредно водење педагошка евиденција и документација и навремено доставување на информации за ученикот. **Во училиштето е присутна појавата на масовно фамилијарно заминување на учениците во странство како азиланти и некои од нив го прекинуваат школувањето . За оние ученици кои се враќаат во текот на годината и кои отсуствуваа подолго време за истите од страна на училиштето се организираат одделенски испити во две сесии (јуни и август).**
Професионален развој на наставниците, стручните соработници и раководниот кадар	**Училиштето е обезбедено со потребниот наставен ,административно-технички кадар.Соодветноста на наставниот кадар одговара со нормативите за наставен кадар.При распределбата на кадарот се зема во предвид квалитетот во работата како и искуствата на наставниците. Голем придонес во целокупната работа и развој на училиштето дава ефективната работа на стручната служба, која перманентно соработува со наставниот кадар и дава помош за сите потреби од страна на наставниците како во делот на планирање на наставата така и во нејзиното реализирање. Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за нивниот професионален развој за што беа организирани обуки се со цел тие да се оспособат да ги идентификуваат развојните потреби за нивно стручно усовршување и професионално напредување како и изготвување на личен план за професионален развој. Во училиштето има формирано тим за професионален развој кој има воспоставено систем за дисеминација на стекнатото знаење преку посетуваните обуки. За своето стручно усовршување и следење на новините во образованието, наставниците користат ИКТ во наставата во согласност со можностите на училиштето. Наставниците во голем број имаат дополнителна потреба од стручно усовршување во работата**

	со деца со ПОП, инклузија во образованието и употреба на современите ИКТ алатки, техники и методи во наставата..
Управување и раководење	**Училиштето практикува прилично ефикасна комуникација помеѓу раководството и наставниот кадар. Се вложуваат напори сите субјекти во училиштето навремено да се информираат за состојбите во него.** **Во училиштето раководната структура ја сочинуваат директорот и Училишниот одбор. Надлежностите и административните задачи се јасно дефинирани согласно Законот за основно образование. Динамиката на состаноци на Училишниот одбор се планира согласно со потребите на училиштето, по предлог на претседателот на Училишниот одбор и во координација со директорот.Потребна е поголема координација и поефикасна комуникација на тековни активности помеѓу раководниот орган и Училишниот одбор.** **Во училиштето фокус е ставен на подобрување како на постигањата на учениците преку обезбедување на квалитет во наставата, така и на подобрување на севкупното работење на истото. Се внимава на наставниот кадар да им се нудат навремени информации за можности за професионално усовршување организирани од страна на МОН и БРО, како и за можностите кои ги нудат мноштвото Еразмус проекти во кои училиштето е активен чинител.** **Целите и креирањето на училишната политика се фокусираат на подобрување на квалитетот на наставата, како и подобрување на постигањата на учениците, со акцент на унапредување на наставните компетенции за ефикасна примена на инклузивна настава, иако на ова поле секогаш има простор за подобрување.**
Комуникација и односи со јавноста	**Комуникацијата и соработката помеѓу директорот, наставниците и стручната служба во училиштето се базира врз взаемно почитување, меѓусебна доверба и разбирање. Наставниците имаат соработка во рамките на стручните активи, за изработка на тестови, наставни ливчиња и размена на идеи за реализација на одредени наставни содржини. Училиштето соработува и со институции кои се директно или индиректно поврзани со образованието, како што се Медицински центар – Куманово, Центар за социјални работи, СВР-Куманово-оддел за превенција од малолетничка деликвенција, други основни и средни училишта во градот и**

	други релевантни институции (ДИЦ, МОН, ДПИ и БРО). Исто така и односот на наставниците со учениците е на солидно ниво и заснован на почитување на личноста на ученикот од страна на наставникот, при што наставниците се трудат да ги поттикнуваат учениците на креативна работа и учење. Наставниците ги вклучуваат своите ученици во интернационални проекти, со што се придонесува кон дополнителната афирмација на училиштето, неговите вработени и ученици. Исто така и взаемната комуникација и соработка помеѓу учениците во рамките на училиштето е на солидно ниво, при што учениците со подобар успех ги потпомагаат послабите ученици во совладувањето на одредени тематски единици од нивната наставна програма. Овој став е потврден со добиените резултати од спроведените анкети. Комуникацијата меѓу вработените, учениците и стручната служба е на задоволително ниво. Што се однесува до комуникацијата на ниво на училиште, можеме да кажеме дека сме задоволни, поради навременото информирање на вработените за сите новонастанати состојби или информации, преку различни форми. Комуникацијата помеѓу наставниците и учениците се одвива на различни нивоа. Родителите секогаш се информирани за активностите на нивните деца, како од класните раководители, така и од стручните служби и директорот.
Училишна клима и култура	**Училиштето се залага за остварување на поставените визија и мисија. Се грижи за здравјето и безбедноста на учениците, како и за родовата сензитивност и промовирањето на мултиетничноста, мултикултурализмот и инклузивноста. Се прават напори за зајакнување на учеството на учениците, родителите и заедницата во животот на училиштето. Наставниот кадар е респектиран од страна на родителите. Учениците и наставниците се алката која го креира угледот на училиштето.** **Училиштето има кодекс на однесување и востановени правилници за почитување и прекршување на правилата на сите нивоа. Истите се спроведуваат во пракса. Училиштето води политика на рамноправен третман и заемно почитување на сите структури инволвирани во неговото функционирање.**

	Постои професионална соработка меѓу наставниците, како и желба за постојано усовршување. Има солидна соработка со раководниот кадар на ова поле. Учениците се чувствуваат прифатени од возрасните и од другите ученици. **Поведението и дисциплината се многу добри, а вработените се грижат за здравјето и безбедноста на учениците за време на одморите, приемот на ученицните и нивното заминување од училиштето. Вработените внимателно и авторитетно се справуваат со проблемите кои се однесуваат на поведението и редовноста, поради што нема прекини во учењето и наставата. Училиштето правилно го применува правилникот за изрекување педагошки мерки.** **Сите вработени во училиштето ги знаат и почитуваат правата на децата. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и ги заштитува во случај на нивно нарушување.** **Во училиштето е обезбеден еднаков и правичен третман на сите ученици. Училиштето води политика на позитивно вреднување и промовирање на етничката, културната, верската и јазичната разноликост во заедницата.** **Хигиената во училиштето е на задоволително ниво но треба значително подобрување.** **Просторот на училиштето повеќе не соодветува на бројот на ученици со што имаме недостаток на училници и кабинети како би можел да се организира продолжен престој за учениците.** **Училишниот двор треба да се огради и да се уреди со што би бил целосно безбеден за учениците.**
Соработка со родителите и локалната средина	**Училиштето е отворено за соработка со родителите и релевантните институции од градот и државата. Учениците и нивните ментори редовно учествуват на манифестации, конкурси и сл. кои се организирани од заедницата. Ќе се работи на зголемување на соработката со деловната заедница и добивање на издржана финансиска помош од спонзори за организација и реализација на активности во училиштето.**

5. Фактори кои влијаат на развојот на основното училиште (СВОТ анализа)

Предности (силни страни) на основното училиште	**Слабости (слаби страни) на основното училиште**
-Целосна реализација на наставните планови и програми одобрени од МОН; -Изготвување на квалитетни годишни и дневни планирања со сите застапени пропишани елементи и форми; -Следењето и анализирањето на успехот и редовноста на учениците -Редовно одржување на дополнителна и додатна настава -Учениците родителите се запознаваат со стандардите и критериумите за оценување -Поттикнува ученици на голем број вонучилишни активности ; -Училиштето негува хуманост и толеранција кај најмладите; -Отворено е за прифаќање на деца со психички, физички и здравствени проблеми; -Училиштето има изградено квалитетна соработка со родителите; -Децата и родителите имаат право да искажат мислење на посреден начин; -Секоја година учениците се информирани за условите и видот на средните училишта и им се дава помош во правилниот избор на идното училиште и занимање; -Во нашето училиште наставниците се трудат секој ученик во училиштето да	-Мал број на учениците со ПОП се застапени во воннаставните активности; -Слаба мотивираност на учениците за учество на натпревари; -Помош од страна на стручно лице за ученици со ПОП (талентирани и со потешкотии) и поголема организираност на стручни теми и работилници за конкретни методи и форми за работа во училница со ученици со ПОП; -Недоволни знаења и вештини за користење на online платформите за далечинско учење, со цел олеснување на усвојувањето на наставните содржини од страна на учениците за време на вонредни состојби или кога ученикот оправдано отсуствува подолг временски период; -Поради недостиг на простории училиштето не организира проширена програма -Едукација на учениците за заштита на сопственото здравје; -Потреба од доградба на 10 училници ; - Неограден училишен двор во ЦУ; -Обученоста на наставниот кадар за работа со ученици со посебни потреби и потреба од логопед кој ќе биде вработен секојдневно во нашето

научи најмногу што може; -Наставниците ги охрабруваат учениците самостојно да мислат и да заклучуваат, да поставуваат прашања и да го искажуваат своето мислење. -Училиштето има демократски избрана училишна заедница, која учествува во донесувањето правила и одлуки што се однесуваат на животот на учениците во училиштето; -Сите вработени во училиштето се запознаени со правата на децата и се практикуваат во пракса; -Преку наставата и вонаставните активности учениците учат да ја почитуваат сопствената култура и културата на другите етнички заедници што живеат во РС Македонија; - учениците се безбедни, рамноправни и добро прифатени во училиштето; - еднаков третман на сите ученици без оглед на пол и националност ; - добро организирани СУА; - реализација на научно-истражувачки екскурзии; -Наставниците редовно посетуваат семинари, обуки, работилници и одржуваат десиминации и внесуваат новини во наставата. - солидни постигања на ученици	училиште; - наставниците се немотивирани и недоволно обучени за изготвување на ИОП; - наставниците не се оспособени за вметнување на психо-социјални вештини во своите планирања; - наставниците не се оспособени за конкурирање во проекти со цел обезбедување на финансиска подршка за уредување на инфраструктурата на училиштето; -Соработка, контакт со правни субјекти од бизнис секторот за добивање донација за потребите на училиштето
Можности (прилики) што произлегуваат од работата за основното училиште	**Закани, пречки (опасности) што произлегуваат од опкружувањето за основното училиште**

-Посветеноста на наставниците; -Содветен наставен кадар; -Професионален однос кон сите субјекти; -Добро финансиско планирање за потребите на училиштето; -Располагање со современи нагледни средства; -Редовно следење и изготвување на анализи за состојбите во училиштето; -Соработка и размена на идеи и мислења меѓу вработените; -Контнуирана советодавна работа и консултации меѓу вработените.	-Немање доволно училници за изведување на кабинетска настава; -Голем број на ученици во паралелки; -Двосменско работење (немање доволен прстор за поусешна реализација на воннаставните активости); -Нерешени имотно-правни односи (заградување на училиштето и зачувување на естетскиот изглед на училишниот двор).

6. Мисија и визија на основното училиште

Мото:

***К**арпошовски први во сѐ сме ние,*

***А**мбиција и упорност во сите нас се крие.*

***Р**азумно работи-резултат да се роди,*

***П**обеднички дух сложно сите нас нѐ води.*

***О**бразование и воспитание: сплотени кон заеднички сон,*

***Ш**колото наше, здружени да го направиме наш втор дом.*

Мисија

Нашето училиште е безбедна средина во која се реализира квалитетна воспитно – образовна работа за сите ученици без оглед на етничка, полова и верска припадност

Визија

Училиштето да биде средина во која учениците ќе доаѓаат со задоволство, затоа што наставата во него ќе биде: современа, квалитетна и прилагодена на потребите и интересите на учениците без разлика на нивната етничка, верска и полова припадност

7. Стратешки цели и приоритетни подрачја за развој на основното училиште во четиригодишниот период

Приоритетно подрачје	Унапредување на професионалниот развој на наставниците

Стратешка цел 1. Професионален развој/ стручно усовршување на наставниот кадар- Подигање на квалитетот на воспитно - образовната работа преку стручно усовршување на наставниот кадар и стручната служба

Развојна цел 1.1 Изготвување Протокол за документирање посети на: интерни и екстерни обуки, учество во училишни комисии, тимови,...

Развојна цел 1.2. Подобрување на квалитетот на наставата преку континуирана посета на: обуки, работилници, семинари, конференции,...

Развојна цел 1.3. Проширување на знаењата за работа со ученици со ПОП

Развојните цели преточени во конкретни цели

Развојна цел 1.1. Изготвување Протокол за документирање посети на: интерни и екстерни обуки, учество во училишни комисии, тимови,...

Конкретна цел 1.1.1 Формирање на Тим за изготвување на Протокол

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- формирање на училишен тим за изготвување на Протокол за документирање посети на: интерни и екстерни обуки, учество во училишни комисии, тимови,...; -утврдување на слабостите во досегашниот избор на наставници за посета на одредени обуки; -договор на членовите на Тимот за начин на работа	- формиран Училишен тим за изготвување на Протокол за документирање посети на: интерни и екстерни обуки, учество во училишни комисии, тимови,...; (Решение за член на Тим за изготвување на Протокол)	Тим за професионален развој Наставник-ментор Раководна и стручна служба	2021-2025	-стручна литература	- директор преку Записници од реализиран и активности

Конкретна цел 1.1.2 Изработка на Протокол

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-
- изготвување на					

Протокол за документирање на интерни и екстерни обуки, училишни комисии, тимови,...преку увид во педагошки картон и професионалното досие на наставниците	-Изготвен интерен Протокол за документирање на интерни и екстерни обуки, училишни комисии, тимови,... -навремено ажурирање на професионалното досие и педагошкиот картон од страна на наставниците и стручните соработници	Тим за професионален развој Наставник-ментор Раководна и стручна служба	2021-2025	Педагошки картон и професионално досие на секој наставник и стручен соработник	цијата на актив-ностите - директор преку Записници од реализирани активности и изработени от Протокол
Конкретна цел 1.1.3 Изготвување на инструменти за вреднување на работата на наставниците и стручните соработници за нивно ангажирање во учество на обуки, комисии, тимови,...					
Активности -изготвување на инструменти за вреднување и избор на наставници и стручни соработници за учество во обуки, комисии, тимови,...;	Индикатори за успех -изготвени анкети, прашалници и бодовни скали за вреднување и избор на наставници и стручни соработници;	Носители на активностите Тим за професионален развој Наставник-ментор Раководна и стручна служба	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - анкети, бодовни скали, прашалници	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите - директор преку Записници од реализирани активности и анализи на анкети
Конкретна цел 1.1.4. Практична примена на Протоколот					
Активности - Практична примена на Протоколот; -дисеминација на знаења на	Индикатори за успех - Работа на училиштето според интерен Протокол за документирање посети на:	Носители на активностите - Тим за професионален развој Наставник-ментор Раководна и	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - Протокол	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите -директор преку евиденција

наставниците на ниво на Стручни активи;	интерни и екстерни обуки, учество во училишни комисии, тимови,... -мотивирани наставници поради правична посета на обуки, учества во тимови и комисии	стручна служба			за посета на интерни и екстерни обуки
Развојна цел 1.2. Подобрување на квалитетот на наставата преку континуирана посета на: обуки, работилници, семинари, конференции,...					
Конкретна цел 1.2.1 Согледување на квалитет и квантитет на знаења и вештини кои ги поседуваат наставниците					
Активности - формирање на училишен тим за Професионален развој на наставниците и стручните соработници; -утврдување на слабостите во квалитетот и квантитетот на знаења и вештини кои ги поседуваат наставниците преку анкета;	Индикатори за успех - анализа на анкета за утврдување на вештините кои ги поседуваат наставниците за користење на алатки за е- настава; - листа на потребни обуки за подобрување на квалитетот на знаења и вештини на наставниците	Носители на активностите - Тим за професионален развој	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - материјали за изведување на работилници, обуки, - извештаи; - алатки за е- настава - анкета	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите -директор и Тим за професионален развој
Конкретна цел 1.2.2 Идентификување на потребите за развој на вештини на наставниците					
Активности -предлагање на нови методи и начини на	Индикатори за успех - зголемен процент на наставници	Носители на активностите - Тим за професионален развој	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - листи за определув	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите

поучување преку изработка на листа за неопходни екстерни и интерни обуки; -соработка на ниво на Стручни активи и користење на предлози на секој од нив; -размена на искуства на наставниот кадар преку дисеминација; -поттикнување на наставниците за следење на вебинари; -анализи на квалитетот на наставата	кои следат вебинари и обуки организирани од акредитирани обучувачи од МОН и БРО	Прет. на стручни активи		ање на приоритетни обуки, семинари,...	- директор - претседател на стручни активи -Тим за професионален развој

Конкретна цел 1.2.3. Обука на наставници

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-според Протоколот, ангажирање на наставници кои ќе ги следат семинарите организирани од МОН и БРО; -дисеминација од страна на обучените	- посетени обуки, семинари,... според интерниот Протокол; -спроведена дисеминација на наставниците;	- Тим за професионален развој -Прет. на стручни активи	2021-2025	-пишани материјали и презентации за обука, - списоци од состаноци од стручни активи, -Потврда за учество	- директор - претседател на стручни активи

наставниците во училиштето; -обезбедување на материјали за обуката и временска рамка; -размена на искуства; -следење на работата на наставниот кадар; -училиштето обезбедува Потврда за следена дисеминација на обуките во самото училиште, како и Потврда за реализирана дисеминација	- размена на искуства помеѓу наставниот кадар; - Извештаи од посетени часови			и за дисеминација на следени обуки во училиштето - Извештаи од посетени часови	Тим за професионален развој
Развојна цел 1.3. Проширување на знаењата за работа со ученици со ПОП					
Конкретна цел 1.3.1. Согледување на потребите на наставниците и стручните соработници за едукација за работа со ученици со ПОП инклузирани во редовните паралелки					
Активности - утврдување на потребите на наставниот кадар за едукација за работа со ученици со ПОП; -предлагање на форми и методи за едукација на наставниците од тип за инклузија; -дисеминација на знаења на наставниците на ниво на Стручни активи; -увиди во Наставничко-ученички портфолија; -евалуација на работа и утврдување на	Индикатори за успех - анализа на прашалник за потврдување на потребите на наставниот кадар за едукација во работа со ученици со ПОП; - спроведена дисеминација на ниво на стручни активи	Носители на активностите - дефектолог - наставници - одд. раководители на ученици со ПОП - образовни асистенти	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - анкета - пишани материјали и презентации и за дисеминација	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите - директор - Инклузивен тим -дефектолог

потребите од понатамошна едукација					
Конкретна цел 1.3.2 Организирање на интерни работилници за работа на ученици со ПОП					
Активности - предлози и размена на искуства на наставниците на ниво на Стручни активи; - Планирања и подготовки согласно препораките од компетентни обучувачи; -повратни информации од родители, ученици и стручна служба; -анализи на квалитетот на ученички постигања по предмети и одделенија; -водење на ученичко досие; - водење на тимовите по развојни цели од страна на дефектолог-координатор на тимот	Индикатори за успех - изготена анализа на квалитетот на постигања на учениците со ПОП по предмети и одделенија; - извештаи од реализираните работилници со наставници - увид во работата на наставниците со ученици со ПОП - Подобрена соработка меѓу наставници, родители и ученици со ПОП - Постигнати повисоки резултати со ученици со ПОП преку зголемена мотивација за работа	Носители на активностите - дефектолог - наставници - одд. раководители на ученици со ПОП - образовни асистенти	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси - материјали за изведување на работилници - извештаи	Тим за следење на реализацијата на активностите -директор -Инклузивен тим -дефектолог

Приоритетно подрачје	**Подобрување на услови за работа**
Стратешка цел 2. Инфраструктура- **Подобрување на здравствено–хигиенските услови за работа и естетскиот изглед на училиштето** **Развојна цел 2.1** Обнова на фасадата на училиштето **Развојна цел 2.2.** Оградување на училишниот двор **Развојна цел 2.3**. Доградба на 10 училници во училиштето	
Развојните цели преточени во конкретни цели	
Развојна цел 2.1. Обнова на фасадата на училиштето	
Конкретна цел 2.1.1 Согледување - идентификување на моменталната сосотојба на фасадата на училиштето	

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-формирање на училишен тим; - утврдување на моменталнат а сосотојба; - континуирани активности на тимот за согледување на фактичката состојба	- заштеда на енергија; - подобрен естетски изглед на училиштето	- директор; - хаус- мајстор; - тим за идентификација на состојбата	2021-2025	- списоци; - пописни листи; -записници од состаноци	- директор; - хаус мајстор; - училишен тим
Конкретна цел 2.1.2 Изработка на градежен проект					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- изработка на премер и пресметка; -изработка на градежен проект; -следење на ефекти од обновување на фасадата;	- изработка на градежен проект;	- директор; - хаус- мајстор; - тим за работа - секретар	2021-2025	- скици; фотографи и - алати и инструмент и за мерење финансиск и средства	- директор; - хаус мајстор; - училишен тим
Конкретна цел 2.1.3 Доставување на проектот до локалната самоуправа					
Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на
-доставување на градежниот план	воспоставен	МОН,			

до локалната самоуправа; -презентација на оправданоста на потребните санации; -следење на можности за добивање на донации од учество на проекти; -распишување на тендер	а соработка со лакалната самоуправа	Локална самоуправа Можни донатори	2021-2025	- изготвен проект	актив-ностите - директор; -хаус-мајстор

2.2. Развојна цел Оградување на училишниот двор

Конкретна цел 2.2.1. Согледување - идентификување на моменталната сосотојба на училишниот двор

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-формирање на училишен тим; - утврдување на моменталната сосотојба; - континуирани активности на тимот за согледување на фактичката состојба	-Ограден и уреден училишен двор, место за безбедно движење и другарување на учениците	-Директор -Тим за материјално опремување - МОН -Локална самоуправа -Можни донатори	2021-2025	Презентаци ЛЦД проектор Хатија принтер	-директор -Тим за материјално опремување

Конкретна цел 2.2.2. Изработка на градежен проект за конкретното барање

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурс	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- изработка на премер и пресметка; -изработка на градежен проект; -следење на ефекти од	- изработка на градежен проект;	- директор; - хаус- мајстор; - тим за работа - секретар	2021-2025	- скици; фотографии - алати и инструменти за	- директор; - хаус

обновување на фасадата;				мерење финансиски средства	мајстор; - училишен тим

Конкретна цел 2.2.3. Доставување на проектот до локалната самоуправа

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
1.Доставување на предлог-проект до ЛС и други можни донатор 2.Редовни средби со Локална самоуправа и со други можни донатори 3.Презентирање на проектот и потенцирање на неговата важност	-воспоставена соработка со лакалната самоуправа	- МОН, -Локална самоуправа -Можни донатори	2021-2025	-изготвен проект	- директор; -хаус-мајстор

Развојна цел 2.3. Доградба на 10 училници во училиштето

Конкретна цел 2.3.1. Согледување - идентификување на моменталната сосотојба

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-формирање на училишен тим; - утврдување на моменталната сосотојба; -континуирани активности на тимот за согледување на фактичката состојба.	-Нови училници – поквалитетна настава	-Директор -Претставници на УО -Локална самоуправа	2021-2025	-компјутер -компјутерска опрема -хартија	- директор -Комисија за развојна програма на училиштето

Конкретна цел 2.3.2. Изработка на градежен проект за конкретното барање

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- изработка на премер и пресметка; -изработка на градежен проект; -следење на ефекти од обновување на фасадата;	-изработка на градежен проект	-директор; - хаус- мајстор; - тим за работа - секретар	2021-2025	- скици; фотографи и - алати и инструмент и за мерење финансиск и средства	- директор; - хаус мајстор; - училишен тим

Конкретна цел 2.3.3. Доставување на проектот до локалната самоуправа

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
1.Доставување на предлог-проект до ЛС и други можни донатор 2.Редовни средби со Локална самоуправа и со други можни донатори 3.Презентирање на проектот и потенцирање на неговата важност	- воспоставена соработка со лакалната самоуправа	- МОН, -Локална самоуправа -Можни донатори	2020-2024	- МОН, -Локална самоуправ а -Можни донатори	-директор - хаус мајстор

Приоритетно подрачје	**Подобрување на квалитетот на настава**

Стратешка цел 3. Материјално технички средства-
Опремување на училиштето и подобрување на квалитетот на наставата со современи средства и помагала
Развојна цел 3.1. Во училиштето е потребно да се обезбедат современи наставни средства и помагала за реализација на наставата;
Развојна цел 3.2. Во училиштето е потребно да се зголеми библиотечниот фонд со лектирни изданија и стручна литература;
Развојна цел 3.3. Уредување на дел од училишниот двор преку изработка на инструменти за нагледност на часовите по природни науки ;

Развојните цели преточени во конкретни цели

Развојна цел 3.1. Во училиштето е потребно да се обезбедат современи наставни средства и помагала за реализација на наставата;

Конкретна цел 3.1.1 Идентификација на моменталната состојба по однос на опременоста на училиштето со нагледни средства и помагала и користење на веќе постоечките

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- формирање на училишен тим; -анкетирање на наставници со цел да се утврди колко од постојните средства ги задоволуваат потребите; -тимот го надгледува користењето на наставните средства и помагала; -изготвување на евалуација за примена на наставните средства и помагала; -определување на приоритети за набавка на наставни средства	- изготвени листи за користење на веќе постоечките наставни средства и помагала и направена анализа на истите	- стручна служба; - наставници	2021-2025	- пописни листи;	- директор, - претседатели на стручни активи

Конкретна цел 3.1.2 Нагледни средства и помагала кои можат да се поправат и да бидат ставени

во употреба					
Активности -утврдување на исправноста на постојните нагледни средства; -класифицирање на постојните нагледни средства; -санирање на оние кои ќе се употребуваат понатаму	Индикатори за успех изготвени листи за користење на веќе постоечките наставни средства и помагала и направена анализа на истите	Носители на активностите - стручна служба; - наставници - хаус- мајстор	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси пописни листи;	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите директор, -претседатели на стручни активи
Конкретна цел 3.1.3 Утврдување на потребите од нови нагледни средства и помагала и набавка на истите					
Активности -анкетирање на наставниците по предмети за потреба од нагледни средства; -разгледување на доставените податоци; -изготвување на писмен извештај; -набавка на нагледни средства и помагала; -набавка на смарт табли за потребите на училиштето преку вклучување во проекти, локална самоуправа, Сектор за инвестиции при МОН	Индикатори за успех -изготвени листи за користење на веќе постоечките наставни средстав и помагала и направена анализа на истите	Носители на активностите -стручна служба; - наставници	Временска рамка за имплементација 2021-2025	Потребни ресурси пописни листи;	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите директор, претседатели на стручни активи
Развојна цел 3.2. Во училиштето е потребно да се зголеми библиотечниот фонд со лектирни изданија и стручна литература;					
Конкретна цел 3.2.1. Идентификување на фондот на книги во училишната библиотека и медијатека					
Активности	Индикатори	Носители на	Временска рамка за	Потребни	Тим за

-формирање на училишен тим; -изготвување на преглед на постојниот библиотечен фонд; -изготвување на компјутерска евиденција за фондот на книги во библиотеката ; -следење на користење на стручната литература од страна на наставниците и учениците	за успех - изготвени листи за преглед на постојниот библиотечен фонд; - доволен број на лектирни изданија и стручна литература за потребите на училиштето	активностите - библиотекар; - наставници по мајчин јазик; - наставници од одделенска настава	имплементација 2021-2025	ресурси - листи за преглед на постојниот библиотечен фонд	следење на реализа-цијата на актив-ностите директор, - пом. директори

Конкретна цел 3.2.2. **Утврдување на потребите од набавка на нова литература за ученици и наставници;**

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
- анкетирање на учениците и наставниците за утврдување на потребната литература ; -преглед за набавка на нова литература; -следење на користењето на стручната литература од страна на учениците и наставниците	- изготвена анализа од анкета на наставници за утврдување на потребната литература	- библиотекар; - наставници по мајчин јазик	2021-2025	- анкета за наставниц и за утврдувањ е на потребна литература ; - финански средства	-директор, - пом. директори

.

Развојна цел 3.3. Уредување на дел од училишниот двор преку изработка на инструменти за нагледност на часовите по природни науки ;

Конкретна цел 3.3.1 Изработка на вештачка бара за нагледност на часовите по природни науки

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-Изработка на вештачка бара за нагледност на часовите по природни науки	-Функционално искористување на просторот во училишниот двор во функција на задоволување на едукативноре креативните потреби на учениците -Изработка на план за поставување на целиот систем -Заедничка работа за ископ -Координација на тимовите -Заедничка работа (засадени растенија и оплеменета бара) Нагледни часови	ЕКО секција Стручна служба	2022	Бизнис заедница Родители Раководна служба	-директор; - пом. Директори -Одговорен тим од наставници

Конкретна цел 3.3.2. Изработка на ботаничка градина од едукативен карактер

Активности	Индикатори за успех	Носители на активностите	Временска рамка за имплементација	Потребни ресурси	Тим за следење на реализа-цијата на актив-ностите
-Изработка на ботаничка градина од едукативен карактер	-Изработен план за содржината и изгледот на ботаничката	-ЕКО секција -Наставниците од природните групи на науки, техничко образование	Континуирано 2022-2024	Бизнис заедница Родители Раководна служба	-

	градина -Лоциран простор -Заедничка работа (собрани потребни рециклирачки материјали за изработка на ботаничка градина) Подготвена работна површина за садење на растенија Заедничка работа Континуирано одржување на ботаничката градина Практична настава	-Наставници од одделенска настава -Ученици -Родители			директор; - пом. Директори - Одговорен тим од предметни наставници и наставници од одделенска настава

8. Соработка на основното училиште со родителите/старателите

Соработката со родителите ќе се одвива преку заеднички и индивидуални родителски средби, разговори со можност за вклучување на родителите во различни аспекти од училишниот живот. Се настојува континуирано да се зајакнат капацитетите на дејствување на Советот на родители за чија работа претседателот на советот изготвува програма за работа по детектираните состојби во училиштето. Родителите исто така, преку Советот на родители даваат идејни планови за организација на активности во училиштето. Секоја година наставниците изготвуваат распоред за прием на родители/старатели во кој е наведен денот во неделата и периодот за индивидуални средби со родители. На тој начин наставниците можат непречено да ја спроведуваат наставата без реметење на часовите.

Родителите преку Совет на родители и Училишен одбор одлучуваат за донесување на различни одлуки во однос на екскурзии, прослави, обезбедување на училиште, набавка на материјали за потребите на училиштето како членови на комисии.

Вклученост на родителите/старателите во процесот на учење и воннаставните активности

Родителите на првите родителски средби на почеток на секоја учебна година се информираат за наставните планови и програми по кои ќе работи училиштето од страна на одделенските раководители. Исто така, можат да бидат информирани за наставниот процес преку соработка со Училишниот одбор, Директорот на училиштето, наставниците и Стручната служба.

Со години наназад од училиштето се бара поддршка од страна на родителите за реализација на воннаставните активности. Родителите секоја учебна година самите ги избираат понудувачите за екскурзии, излети и друго. Според своите можности ќе помагаат во организирање на денот на училиштето и неретко ќе се користи стручната помош од страна на некои родители за различни активности во училиштето.

Задачи	**Активности**	**Време**	**Начин на спроведување (Ресурси форми на соработка)**	**Очекувани резултати (критериуми за успех)**	**Носители и учесници**
1.Индивидуални средби и советодавно-консултативни разговори со родителите	Изготвени листи за индивидуални разговори со родителите	2021-2025	Листи за разговори и евиденција за разговори со родители	Информирани родители Едуцирање на членови од семејството како подобро да соработуваат со училиштето	Стручна служба Наставници
2.Соработка на стручната служба со Советот на родители	состаноци записници	2021-2025	Евиденција од состаноци и записници	Континуирана и продуктивна соработка на училиштето со членовите на Советот на родители	Стручна служба Претседател на Совет на родители
3.Работилници со родители	Реализирање на работилници со родитекли со различни поводи	2021-2025	Презентации, извештаи фотографии	Родители едуцирани за различни теми поврзани со образование и воспитанито на своите деца	Стручна служба Наставници
4.Вклучување на родителите во проекти што се	Комуникации и договори со родители кои се	2021-2025	Средби состаноци	Родители активно вклучеи во училишни	Директор наставници

спроведуваат во училиштето	вклучени во проектите		заоисsници	роекти	координатори на проекти
5. Вклучување на родителите во донесување на одлуки во училиштето	Формирање на тимови и комисии во кои учествуваат родителите во работата на училиштето	2021-2025	Средби состаноци записници	Родители активно вклучени во донесување одлуки на училиштето	Директор Претседател на Совет на родители Претседател на УО

9. Соработка на основното училиште со општината, институциите од областа на образованието, НВО итн.

Комуникација со јавноста и промоција на основното училиште

Локална заедница и институции од областа на културата

Во текот на учебната година според календарот за работа на училиштето се одбележуваат низа значајни настани, манифестации, празници и јубилеи во кои училиштето зема активно учество и во пошироката заедница. За таа цел училиштето активно соработува со локалната средина во кое преку усна, пишана и електронска комуникација договара состаноци, средби, дебати, трибини, посети на институции и друго. Од досега воспоставената соработка со Општината, училиштето се промовира преку годишниот Маскенбал, преку Ден на Европа, во рамките на Еко проектот и др. Понатаму училиштето зема активно учество во спроведувањето на активности на Градската библиотека, прослави по повод Ден на ослободување на Куманово, празници и јубилеи, посети на јавни претпријатија и друго.

Институции од областа на образованието

Соработката со институциите од областа на образованието како што се МОН, БРО, ДПИ, Сектор за образование, детски градинки, основните и средните училишта е на високо ниво и ќе се одвива и оваа учебна година. Постојано добиваме инструкции и насоки за работа од подрачните единици на БРО и МОН. Се спроведуваат семинари во нашето училиште по договор со МОН и БРО и воедно наставниците активно учествуваат на семинарите, средбите, советувањата организирани од Бирото за развој на образование. Во училиштето се спроведуваат и разновидни активности од проектите поддржани од БРО и МОН со менторска поддршка од советниците на БРО и инспекторите на МОН. Со детските градинки и другите основни и средни училишта во градот соработуваме на ниво на организирање на училишни и спортски натпревари по повод патрони празници, организирање на општински натпревари, литературни читања и проектни активности.

Невладини организации и спортски друштва

Училиштето ќе соработува со невладините организации за спроведување на Проекти, поддршка за ромското население од коишто добиваме помош при контакт со

родителите на учениците Роми, организирање на собирни акции и помош при образование на учениците од социјално загрозени семејства.

Во училиштето постојат женска и машка екипа за кошарка, ракомет, одбојка и фудбал со кои работат наставниците по физичко и здравствено образование и во текот на годината го промовираат училиштето на сите организирани меѓуучилишни, општински, зонски и републички натпревари на кои добиваат бројни освоени награди. Формиран е спортски клуб и екипи кои ќе го претставуваат училиштето од мешан етнички состав.

Здравствени организации

Здравствените организации редовно соработуваат со училиштето заради грижа за здравјето и безбедноста на учениците и вработените. Соработуваме со Школската амбуланта, Стоматолошката амбуланта, Одделот за имунизација и вакцинација кои според утврдениот календар за систематски прегледи и имунизација секоја година ги спроведуваат истите со учениците од определени одделенија.

Медиуми

Дел од активностите кои ќе се реализираат во училиштето ќе бидат медиумски покриени преку известување до локалните телевизиски станици, дописи до локалниот весник на град Куманово и се планира формирање на веб - страница на училиштето и изготвување на училишен весник.

10. Следење на имплементацијата на Развојната програма за работа на основното училиште

Приоритетни подрачја за следење	Начин и време на следење	Одговорно/ни лице/а	Кој треба да биде информиран за следењето
1. . Стручно усовршување на кадарот **(**Професионален развој/ стручно усовршување на кадар- Подигање на квалитетот на воспитно - образовната работа преку стручно усовршување на наставниот кадар и стручната служба)	Прашалници Анкети Извешетаи од работилници Записници од состаноци	Стручна служба Прет. на стручни активи	Наставници Ученици Родители

2. Подобрување на условите за работа **(**Инфраструктура-подобрување на здравствено–хигиенските услови за работа и естетскиот изглед на училиштето)	Анализи, Извештаи Записници од состаноци	Директор пом. директор претс. на УО секретар	Наставници Ученици Родители Локална средина
3. Подобрување на квалитетот на настава **(**Материјално технички средства-Опремување на училиштето и подобрување на квалитетот на наставата со современи средства и помагала)	Анкети прашалници Записници од состаноци Анализи пописни листи	Директор пом. Директор секретар	Наставници Ученици Родители

11. Евалуација на Развојната програма за работа на основното училиште

Процесот на евалуација на Развојната програма го зема во предвид искуството на сите оние кои што биле вклучени во имплементација и изработка на истата. При евалуација на Развојната програма се обрнува внимание на собирање на докази и податоци поврзани со индикаторите и критериумите за успех. Од докази се собираат анализи од прашалници, записници, увиди во работа на ученици, набљудување на часови и др.

Предвидените активности во Развојната програма се следат од страна на директорот и стручната служба и истите ќе послужат за изработување на Годишниот извештај и извештаите по класификационите периоди, определување на приоритетите за работа на Годишната програма во овој четиригодишен период.

12. Заклучок

Развојната програма на училиштето како документ е водич во реализација на сите планирани активности во настава, воннаставни активности, следење и унапредување на воспитно-образовниот процес и евалуација на севкупната работа во училиштето. Опфатени се кадровските, материјално-техничките и други услови во работа на училиштето. Во Развојната програма се содржат приоритетите на кои ќе се работи во период од четири години за подобрување на сите сегменти во работата на училипштето, почнувајќи од: инфраструктурни промени, набавка на наставни средства и помагала и едукација на кадарот.
Овој суштински документ ефикасно ќе не води при реализација на планираните глобални активности и ефикасно следење на сите реализатори на воспитно-образовниот процес како и при изборот на форми и начини на работа кои што пред се се условени од материјално-техничките услови, кадровските, финансиските и други услови во кои егзистира училиштето.

13. Комисија за изработка на Развојната програма за работа на основното училиште Развојниот план на училиштето е резултат на процесот на САМОЕВАЛУАЦИЈА - САМОВРЕДНУВАЊЕ и Годишната програма за работа на училиштето што го спроведе тимот во состав:

Координатор на тимот:

Билјана Петровска –професор по англиски јазик

Членови на тимот:

Мирољуб Пауновиќ- директор

Александра Стаменовска- педагог

Мимоза Манасиевска – психолог

Милена Пауновиќ- дефектолог

Весна Алексова- професор по македонски јазик

Дејан Младеновски- професор по географија

Валентина Стошевска – професор по одделенска настава

Габриела Бошковска – професор по физика

Техничко уредување и компјутерска обработка – Билјана Петровска

14. Користена литература

Законот за основно образование Сл. весник. бр.161 од 05.08.2019 година;
Закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта Сл. Весник бр.161 од 05.08.2019 година;
Статутот на училиштето;
Етички кодекс на училиштето, Деловници за работа на органите на училиштето,
Правилник за дежурства на наставниците;
Наставните планови и програми;
Концепција за деветгодишно образование;
Програмата за развој на училиштето од претходните четири години;
Годишни програми за работа на училиштето од претходните четири години;
Годишните извештаи за работа на училиштето за претходните четири учебни години;
Приоритетните подрачја во работата на училиштето;
Конечниот извештај од последно извршената интегрална евалуација